

TBMM

(S. Sayısı: 743)

Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Mehmet Şandır'ın; Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/517)

Not: Teklif Başkanlıkça; tali olarak Adalet Komisyonuna, esas olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/517 esas numaralı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifimiz, süresi içinde ilgili komisyonda görüşülmediğinden İçtüzüğümüzün 37. maddesi gereğince doğrudan gündeme alınmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Serdaroğlu
Kastamonu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5464 Sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Mehmet Serdaroğlu
Kastamonu

Mehmet Şandır
Mersin

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde kredi kartları tüketicinin yaşamını idame ettirme aracı haline gelmiştir. Kredi kartı bir ödeme aracı olmasına rağmen, ülke şartlarında bir gelir unsuru gibi kullanılmaktadır. Tüketicinin kart kullanmaya zorunlu olması karşısında, yüksek gecikme ve akdi faiz oranları ve haksız, kanunsuzca alınan kart aidatları tüketicilerin mağdur edilmesine, istismar edilmesine neden olmaktadır.

Kredi kart sayısı ülkemizde 40 milyon rakamlarına ulaşmıştır. Daha önce çeşitli yasal düzenlemelerle yapılandırılmasına rağmen, temerrüde düşmüş takriben 4 milyar liralık kredi kartı borçları bir tarafa, vatandaş, yaklaşık 12 milyar liralık kredi kartı borcunu da asgari tutarlarını ödeyerek, o karttan bu karta yatırarak, borcunu çevirmeye haczi engellemeye çalışmaktadır. Kredi kartlarında uygulanan akdi ve gecikme faiz oranları tüketici kredi faiz oranlarından da yüksektir.

Enflasyonun yüzde 6 olduğu ülkede, yıllık yüzde 40'ın üzerinde faiz oranıyla şişirilen kredi kartı borcu, kredi kartı sorununu içinden çıkılmaz hale getirmektedir. En azından kredi kartı faiziyle, bireysel kredi faiz oranları veya mevduata uygulanan faiz oranları arasında bir paralellik olmalıdır. Kredi kartı faizlerinin objektif kriterlere bağlanması bir zorunluluktur. Teklifimizde olduğu gibi bankaların mevduata uyguladıkları faiz oranları baz olarak alınmalıdır. Aksi halde, kredi kartı faiz oranları keyfi olarak belirlenmeye devam etmesi durumunda, kredi kartı sorunu, her iki üç yılda bir tekrar edecektir.

Kredi kartlarında uygulanan faizlerin yüksek olması ödeme güçlüğüne düşüp borcunu kapatamayan kişilerin borcunun katlanarak artmasına dolayısıyla borcun ödenemez duruma düşmesine neden olmaktadır.

Kredi kartlarına uygulanan akdi ve gecikme faizlerinin yüksekliği ile bir de Kredi kartı verenlerin, kart sahiplerinden "yıllık aidat", "kart kullanım ücreti", "yıllık ücret" ve benzeri adlar altında aldıkları ücretler vatandaşlarımızı mağdur etmektedir.

Hiçbir kanuni dayanağı olmadan kredi kartı sahiplerinden kart başına 30 TL ile 100 TL arasında ücret almaktadır. Tüketiciler birliğinin hesaplamalarına göre bu yolla her yıl 1,6 milyar TL vatandaştan bankalara transfer edilmektedir.

Kredi kartı kullanım bedeli adı altında hiçbir hizmet karşılığı olmayan bu "aidat soygunu" Yargıtay kararlarına da aykırıdır. Yargıtay, tutarın haksız şart olduğunu, hangi hizmet için alındığı belli olmayan bu tutarın kanunda yeri olmadığı için yasalara aykırı olduğunu saptamıştır. Üstelik, bu aidatların haksız olduğuna hükmedilmesine ve kanuni yollara başvuranlara bankaların kestikleri paraları iade etmelerine rağmen, uygulama devam etmektedir.

Kanun teklifimiz ile bankaların hiçbir kanuni dayanak olmadan kredi kartlarından çeşitli adlar altında ücret kesmelerinin önüne geçilmesi, bu haksız, zahmetsiz tatlı kazancın önlenmesi hem de kredi kartlarına uygulanan ve çok yüksek olan akdi ve gecikme faiz oranlarının düşürülmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Kredi kartı verenlerin, kredi kartı sahiplerinden yıllık aidat, kart kullanım ücreti, yıllık ücret ve benzeri isimler altında ücretler alamayacakları hükme bağlanmaktadır.

Madde 2- Merkez Bankası'nın, kredi kartlarındaki akdi ve gecikme faiz oranlarını, mevduat faiz oranının 1.5 ila 2 katına kadar belirlenmesine imkan tanımaktadır.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

Madde 4- Yürürlük maddesidir.

**BANKA KARTLARI VE KREDİ KARTLARI KANUNU'NDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5464 sayılı kanunun 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Kredi kartı verenler, kredi kartı sahiplerinden yıllık aidat, kart kullanım ücreti, yıllık ücret ve benzeri isimler altında herhangi bir ücret alamazlar”

MADDE 2- 5464 sayılı kanunun 26 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası, azami akdi ve gecikme faiz oranlarını tespit etmeye yetkilidir. Belirlediği bu oranlar akdi faiz için, mevduata belirlediği yıllık faiz oranının 1.5 katından, gecikme faizi için de mevduata belirlediği yıllık faiz oranının 2 katından fazla olamaz. Merkez Bankası tespit ettiği bu faizleri üç ayda bir ve yıllık basit faiz olarak açıklar.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

